

Beantwoording politieke vragen Kadernota 2025

Partij	Vraag	Antwoord
CDA	Er is sprake van scheefgroei door het gebruik van verschillende tarieven van lastenverzwaring, namelijk 0,07290% voor particulieren en 0,245450% voor bedrijven. Hierdoor worden bedrijven onevenredig zwaar belast. Kan het college aangeven of de koers die in 2021 is ingezet om deze scheefgroei af te vlakken nog steeds actueel is? Verschillende tarieven voor particulieren en bedrijven.	Het aanpakken van de scheefgroei zal als voorstel nader uitgewerkt worden in de programmabegroting 2025 en het raadsadvies belastingverordeningen 2025 (december 2024 in de raad). Overigens is het niet zo dat bedrijven onevenredig zwaar belast worden ten opzichte van particulieren. In 2024 is het landelijke gemiddelde 0,0909% voor woningen en 0,3272% voor niet-woningen (bedrijven).
CDA	Als een gemeente te veel lastenverzwaring doorvoert, wordt men gekort op het gemeentefonds. Heeft het college hiermee rekening gehouden?	Dit is een misvatting. We worden gekort op basis van de getaxeerde WOZ-waarden en niet op basis van het OZB-tarief dat wij aan onze inwoners en bedrijven in rekening brengen. De opgenomen stijging heeft daarom geen effect op de korting.
CDA	Er is de afgelopen periode sprake van extensief geweld in de gemeente Maashorst, denk bijvoorbeeld aan steekpartijen, brandbommen of ander wapengeweld. Kan het college bevestigen dat er een toename is van extensief geweld?	Er hebben zich de afgelopen weken inderdaad een aantal ernstige geweldsincidenten voorgedaan. De incidenten stonden weliswaar los van elkaar maar waren zeker excessief. De hulpdiensten hebben in alle gevallen snel en adequaat gereageerd, een aantal zaken is nog in onderzoek.
CDA	Zo ja, worden er voldoende maatregelen getroffen om dit terug te dringen?	Wij staan in nauw contact met de politie over deze incidenten, voor zover ons bekend is het toeval dat deze incidenten dicht op elkaar hebben plaatsgevonden. De slachtoffers en eventuele getuigen zijn goed opgevangen. Indien noodzakelijk wordt hulpverlening ingeschakeld. Uiteraard blijven gemeente en politie alert.
CDA	Kan de raad hierover geïnformeerd worden?	Als uit onderzoek naar deze incidenten blijkt dat de politiek hierover meer gedetailleerd geïnformeerd dient te worden, zullen we dat zeker doen.

CDA	Is het college bereid de middelen die beschikbaar zijn naar aanleiding van het initiatiefwetsvoorstel in te zetten voor zelfmoordpreventie en spoedig naar de raad te komen met suïcidepreventiebeleid?	In het op te stellen gezondheidsbeleid en/of preventief jeugdbeleid maken we inzichtelijk wat we op dit moment doen aan preventie ter voorkoming van suïcide en vervolgens welk aanbod er extra nodig is. Indien er extra aanbod nodig is dan zullen wij nader bekijken hoe we dit gaan financieren. Er wordt dus geen separaat suïcidepreventiebeleid opgesteld.
CDA	Onlangs heeft de gemeenteraad positief besloten over sport en spel in Reek, een mooi voorbeeld van een omnisportpark waar verschillende verenigingen onderdak vinden bij één accommodatie. Ziet het college in meer kernen kansen voor omnisportparken?	Ja, dit zullen wij samen met de verenigingen onderzoeken. Gemeente werkt momenteel de te hanteren beleidskaders uit in het accommodatiebeleid en het buitensportbeleid, de mogelijkheden voor omnisport maken hiervan een onderdeel uit. Wij verwachten eind 2024, begin 2025 deze gereed te hebben.
CDA	Zo ja, zou het college kunnen en willen onderzoeken in welke kernen deze kansen uitvoerbaar zijn?	Zie vorig antwoord, op basis van de uitkomsten van beleid zullen wij evt. met de verenigingen en/of kernen de mogelijkheden binnen de beleidskaders onderzoeken.
CDA	Kan het college de raad informeren over uitvoerbare kansen?	Ja
CDA	Draagt de gemeente ook rechtstreeks bij aan Uniek Sporten zodat zij als onafhankelijke instantie sporthulpmiddelen kunnen vergoeden?	Inwoners kunnen via de WMO een aanvraag doen voor een sporthulpmiddel. Zij krijgen daar een bijdrage voor. De gemeente draagt hiervoor niet bij aan Uniek Sporten. Uniek Sporten is een provinciale samenwerking waarin het lokale aanbod voor de Uniek Sporten doelgroep wordt gecommuniceerd en mogelijk aanvullend wordt ondersteund bij het aanvragen en vergoeden van sporthulpmiddelen.
CDA	Is het college het met het CDA eens dat alleen aansluiten bij Uniek Sporten niet genoeg is om sporthulpmiddelen te vergoeden?	De gemeente vergoedt de aanvraag van sporthulpmiddelen via de WMO, aanvullend kan bij Uniek Sporten tot 85% worden aangevraagd. Er is ook via de uitleen desk de mogelijkheid om sport hulpmiddelen uit te proberen, dat mag je dan 4 maanden gratis gebruik van maken, gemeente Maashorst is aangesloten op de uitleen service van het Uniek Sporten.
CDA	Bij de begrotingsraad van 2023 heeft het college wederom toegezegd de motie over de lokale inclusieagenda uit 2021 uit te voeren. Kan het college aangeven op welk moment er	Er is een start gemaakt met het opstellen van de lokale inclusie agenda. Deze wordt vierde kwartaal 2024 aan u voorgelegd.

	daadwerkelijk gestart wordt met het opzetten van deze lokale inclusieagenda?	
CDA	Stand van zaken MFA Uden-Zuid: is het college al in gesprek met de scholen over de koppelkansen met de basisscholen?	We zijn op dit moment met de schoolbesturen in gesprek over de bestaande capaciteit en de leerlingenprognoses. Eerst wordt de ruimtebehoefte van de scholen zelf besproken in verschillende scenario's. Zodra we overeenstemming hebben over de ruimtebehoefte, kunnen we bespreken wat mogelijk koppelkansen zijn met een MFA.
CDA	Zo niet, kan het college aangeven wanneer deze gesprekken wel plaatsvinden?	We verwachten niet eerder dan 2025 een beeld te hebben van mogelijke koppelkansen. Indien dit het geval is, gaan er gesprekken plaatsvinden met de schoolbesturen.
CDA	Kan het college concreter zijn over de maatschappelijke functie in het ontwerpplan Eikenheuvel?	We zijn op dit moment aan het onderzoeken wat precies de behoefte is voor een maatschappelijke functie op Eikenheuvel. Dit wordt vanuit meerdere disciplines onderzocht.
CDA	Ziet het college hier een mogelijkheid om een ontmoetingscentrum te ontwikkelen of een school (gedeeltelijk) te verplaatsen en de oude locatie hiervoor te hergebruiken?	Hier zal nader onderzoek naar moeten worden gedaan.
CDA	De weekmarkt in Uden speelt een belangrijke rol in het sociale en economische leven van het dorp. Laatste tijd zien we dat de weekmarkt steeds minder vaak wordt bezocht. Door de brede spreiding en het afnemende aantal bezoekers lijkt de markt leger. Dit kan leiden tot een minder aantrekkelijk aanzicht van de markt en kan leiden tot congestie en onveilige verkeerssituaties. Kan de portefeuillehouder zich vinden in de constatering dat bovengenoemde twee knelpunten de beleving van de weekmarkt in Uden belemmeren?	Nee, het college herkent dit niet. De diversiteit van marktkooplieden, de huidige opstelling en het aantal kramen, is voldoende om de weekmarkt aantrekkelijk te houden. De opstelling van de kramen wordt af en toe bijgesteld, juist om een goede looproute te behouden. Dat de weekmarkt zelf minder mensen heeft aangetrokken, herkennen we niet direct, eerder zien we de vele regendagen al sinds november als oorzaak voor wat minder bezoek van de markt.
CDA	Is de portefeuillehouder bereid om te zoeken naar een oplossing voor het parkeren van de vrachtwagens van de marktkooplieden, zodanig dat het bijdraagt aan een aantrekkelijker en veiliger marktgebied? Is het bijvoorbeeld een	Het college is zeker bereid om daar naar te kijken.

	optie om parkeerplekken op de Nieuwe Markt te reserveren voor de marktkooplieden?	
CDA	Is de portefeuillehouder bereid om de indeling van de weekmarkt te herzien met als doel een compactere en levendigere markt te creëren die aantrekkelijker is voor bezoekers en bijdraagt aan een vruchtbare toekomst van de weekmarkt?	Het college is daar zeker toe bereid: waar het beter kan, moeten we dat doen!
CDA	Parkeerbeleid: Uden heeft een bruisend centrum, maar we zien ook veel auto's die een parkeerplek zoeken. De parkeerborden geven aan dat de parkeerplaatsen vol zijn, zoals bij de promenade. Is het college op de hoogte dat deze borden niet correct werken? En zouden deze op korte termijn goed gezet kunnen worden?	Het college is hiervan op de hoogte. Bij ieder parkeerterrein liggen zogenaamde tellussen in de weg. Daarnaast is het aantal parkeerplaatsen ingegeven in de software. Als er tegen het verkeer in wordt gereden om het parkeerterrein te betreden of verlaten lopen de tellingen verkeerd. Als de dynamische borden "VOL" aangeven terwijl er nog parkeerruimte beschikbaar is dan zal men tegen het verkeer in zijn gereden om het terrein te verlaten. Men name (brom)fietsers leveren de grootste bijdrage voor verkeerde tellingen. Het betreft een verouderd parkeer verwijssysteem welke handmatig gereset moet worden. We zullen toezien dat dit regelmatig gebeurt.
CDA	Visie Volkel: Is het college het met het CDA eens dat het naar voren halen van de visie Volkel ten goede komt van de kern Volkel? Volgens het CDA heeft dit geen effect op de meerjarenbegroting.	Het is sinds de invoering van de omgevingsvisie beter om van een planologische verkenning of "ontwikkelperspectief" Volkel te spreken om verwarring met de omgevingsvisie en de daaruit voortvloeiende programma's en plannen te vermijden. Hoewel er begrip is voor de vraag vanuit Volkel zien we op korte termijn hiervoor geen mogelijkheden, aangezien dit nog op geen enkele wijze is geprogrammeerd. Niet in het bestuursakkoord 2022 - 2026 en niet in het uitvoeringsprogramma 2022 - 2026. Ook in de kadernota 2025 - 2028 zijn er geen middelen voor gereserveerd. Dit in tegenstelling tot de ontwikkelingen in Zeeland. Hier zijn in het bestuursakkoord en uitvoeringsprogramma wel middelen voor opgenomen i.v.m. de herbestemming vrijkomende bebouwing gemeentehuis. In de praktijk is deze planologische verkenning iets breder opgepakt om een goed gewogen afweging te kunnen maken over deze herbestemming. Dit proces loopt overigens nog. Gezien de tegenvallende circulaire van het rijk zal, indien uw raad hier anders in beslist, ook een

		afweging gemaakt moeten worden wat er niet kan worden uitgevoerd van het bestuursakkoord of uitvoeringsprogramma. (nieuw voor oud).
CDA	Zo ja, is het college bereid om de visie Volkel een jaar naar voren te halen om leegstaand vastgoed in Volkel te voorkomen en de dynamiek in de kern te behouden?	Wij achten het niet wenselijk deze planologische verkenning of "ontwikkelperspectief Volkel" op dit moment in de begroting 2025 op te nemen. Naast het feit dat de middelen op dit moment niet voor handen zijn en er dan dus (financiële) keuzes gemaakt moeten worden, laat de huidige capaciteit van de verschillende betrokken afdelingen het op dit moment ook nog niet toe. Wij vinden het verstandiger om dit in de volgende kadernota als integrale afweging en vervolgens in de begroting 2026 op te nemen.
CDA	Grondprijs sociale koopwoning: Zou het college willen onderzoeken wat de financiële consequenties zijn en deze meenemen in de begroting van 2025 en opvolgend?	Op deze korte termijn is een inventarisatie niet voor handen. Wel is het volgende hierover te melden. Sociale koop is alles onder de € 390.000 v.o.n. (betaalbare, sociale koop = € 275.000 en middeldure, sociale koopwoningen = € 390.000). Dit zijn de categorieën die in onze doelgroepenverordening staan. Daarbij hebben we de 'plicht' om ze sociale koopwoningen te noemen. Intern gebruiken we de term betaalbare koop. Een sociale koopwoning is een sterk gesubsidieerde woning die ver onder reguliere marktwaarde wordt verkocht. Het voordeel van de 1e koper kan oplopen tot een aanzienlijk bedrag. De huidige toegerekende grondwaarde onder een sociale koopwoning is minder dan 13% van de totale koopsom. Door middel van de doelgroepenverordening willen we borgen dat deze sociale koopwoningen ook voor deze doelgroep behouden blijven. Bij een gebiedsontwikkeling worden kosten gemaakt die uiteindelijk terugverdiend moeten worden door middel van verkoop van woningen. Door de invoering van de woondeal waarbij 67% betaalbaar moet zijn, wordt de grondopbrengst lager. Minder opbrengsten toerekenen aan een doelgroep betekent overall een toename van verlies op grondexploitaties. De kans dat grondexploitaties daarmee verlieslatend worden is groter. Dat zal uiteindelijk ten laste komen van de algemene reserve. Er bestaat de mogelijkheid om de taxatiecommissie te vragen om een grondprijs te adviseren voor specifiek sociale koop.
CDA	Veilige voetgangersoversteekplaatsen: Heeft het college ernaar gekeken of er in projecten	Ja, hier is naar gekeken (zie ook beantwoording motie). Als er in een zebepad op 50 km/h-weg in een reconstructieproject valt, zal dit

	werk met werk gemaakt kan worden nu ervoor gekozen is om deze motie niet uit te voeren?	zebrapad worden beoordeeld. Als beoordeeld wordt dat dit zebrapad benodigd of gewenst is, zal het zebrapad voorzien worden met portaalverlichting in het project.
CDA	Heeft het college overwogen om een plan op te stellen om deze motie gefaseerd uit te voeren?	Er is onderzocht wat de kosten zullen zijn als alle zebrapaden voorzien worden van portaalverlichting (Zie ook beantwoording motie). Dit bedrag is uiteraard over meerdere jaren te verdelen. In de motie staat ook dat eerst onderzocht moet worden wat de nut en noodzaak van de zebrapaden zijn. Momenteel wordt er een nieuw Beleidsprogramma Mobiliteit opgesteld waarin onder andere beleidskeuzes gemaakt worden voor de voetganger. In het bijbehorende uitvoeringsprogramma staat hoe we dit nieuwe beleid gaan uitvoeren. Een onderzoek naar zebrapaden kan hierin opgenomen worden.
CDA	Zo nee, is het college bereid om een plan op te stellen waarbij de voetgangersoversteekplaatsen gefaseerd uitgevoerd kunnen worden door de jaren heen? Dit kan bijvoorbeeld door te prioriteren, zoals eerst gebiedsontsluitingswegen of eerst rondom scholen.	We wachten het nieuw op te stellen beleidsprogramma Mobiliteit af. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma bekijken we wat er nodig is om het beleid uit te voeren.
CDA	Als CDA hebben wij op 17 mei jongstleden gesproken met de omgeving over hun ervaringen, ook in verband met het aankomende Nationaal Plan Defensie. Hierbij kwam duidelijk naar voren dat de maat vol is en er geen vertrouwen is in Defensie. Ook was gespreide aansprakelijkheid belangrijk als het ging over beide defensieterreinen. Geluidsbeleving: Is het college bereid om actief in te zetten op meer spreiding van overlastbelevingen?	Waarschijnlijk wordt met de term "gespreide aansprakelijkheid" bedoeld dat Defensie haar activiteiten en de eventuele uitbreiding daarvan meer zou moeten spreiden over het grondgebied van Nederland. De gemeente Maashorst heeft dit in haar zienswijzen op de NRD opgenomen, niet alleen vanwege spreiding van overlastbeleving, maar ook vanuit strategisch oogpunt. Het proces van de plan-MER Ruimte voor Defensie verkeert in de fase waarin de impact van alle alternatieven op meerdere aspecten wordt onderzocht en vergeleken. Pas later dit jaar zal duidelijk worden tot welke voorkeursalternatieven dit leidt. In deze fase is de gemeente actief op het gebied van lobbyen bij de politieke fracties in Den Haag en onderhoudt de gemeente nauw bestuurlijk en ambtelijk contact met Defensie over de voortgang van het proces. Over de Nota van Antwoord hebben wij uw raad recent geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief en een bericht naar de media gestuurd. Ook hebben wij uw raad en onze inwoners gewezen op de informatieavond op 26 juni

		in Waalwijk. Hieruit mag blijken dat wij ons actief inzetten om de belangen van onze inwoners te dienen, voor zover dat past en effectief kan zijn in het lopende NPRD-proces.
CDA	Zou het college kunnen aangeven welke resultaten door de jaren heen zijn ontwikkeld en nu geïmplementeerd zijn in de reguliere duurzame landbouw?	Ontwikkelingen in de landbouw worden grotendeels gestuurd en gestimuleerd door nationale wet- en regelgeving. Door laagdrempelige experimenteerruimte is de ondernemer in staat om proeven te doen die in zijn situatie een uitkomst kunnen bieden. Te denken is aan gewasroulatie, bodemverbetering of het terugdringen van gewasbeschermingsmiddelen. Bij Agroproeftuin De Peel De positieve resultaten worden in de praktijk op bedrijfsniveau opgeschaald. Daarnaast zetten individuele agrarische bedrijven stappen in het verduurzamen van hun bedrijf. Door actieve samenwerking met onderwijsinstellingen zoals WUR en HAS worden ontwikkelingen meegenomen in onderzoek en nieuwe curricula. Resultaten worden ook gedeeld in de jaarverslagen van De Proeftuin en Agrifood Capital
CDA	Is het college bereid om zich juist en volledig te laten informeren over biologische landbouw en de raad hierin mee te nemen?	Ja, het college is bereid zich juist en volledig te laten informeren over biologische landbouw. Als de gemeenteraad dat wenst, kan deze informatie gedeeld worden met de raad.
CDA	Is het college bereid om samen met de regio aanjager te zijn om een marktpartij te vinden die bereid is om biobased gewassen te verwerken tot biobased bouwmaterialen?	Naar aanleiding van de motie 'Biobased en circulair bouwen', die in november 2023 is ingediend, zijn we bezig met de voorbereidingen voor een informatieavond voor de raad, en het opstellen van een Opinienota. Dit komt naar verwachting in Q4. In de Opinienota is aandacht voor de verschillende rollen en acties die de gemeente kan vervullen om biobased en circulair bouwen te stimuleren. Eén van de mogelijke acties is een actieve rol om de keten 'van Land tot Pand' te faciliteren.
CDA	Kan het college aangeven of het herontwikkelen van Kastanjeweg Oost het startpunt is van de woondeal?	Als met startpunt wordt bedoeld uitgangspunt, dan is het antwoord ja. In het project Kastanjeweg-Oost is het voldoen aan de woondeal het uitgangspunt.
CDA	Ziet het college in deze ontwikkeling kansen om ook te bouwen voor speciale doelgroepen, zoals jongeren met een zorgvraag of ouderen met een zorgvraag?	In het beleidsprogramma Wonen en Zorg is opgenomen dat we meer woningen en woonvormen voor kwetsbare inwoners en ouderen willen realiseren. We geven dit meer accent in de zachte plancapaciteit. Nieuwe initiatieven die hierop inzetten proberen we zo snel als mogelijk in te passen. We dagen betrokkenen uit om gemeenschappen te ontwikkelen waarbij nagedacht is over de verhouding zorgvragers en -draggers en

		waarbij verbinding en ontmoeting centraal staan. De ontwikkelingen Kastanjeweg-Oost zijn in de ogen van het college dus een uitgelezen kans om ook hier ruimte te geven voor woningen en woonvormen voor deze speciale doelgroepen.
CDA	Is het college bereid, gezien dit unieke stukje Uden, de raad op de voet mee te nemen met de planontwikkeling?	Het is de vraag wat wordt bedoeld met op de voet. Het college zal naar verwachting eind 2024 een ontwikkelingsperspectief aan de raad kunnen presenteren voor dit gebied. Als onderdeel van dit perspectief wordt per deellocatie een voorzet gedaan hoe gedacht wordt om (verder) te participeren in de diverse deelprojecten. Op deze aanpak kan de raad reageren. En als onderdeel hiervan kunnen we natuurlijk afspraken maken, hoe de raad in het verdere proces meegenomen wil worden.
CDA	Niemeskant: Kan het college aangeven of zij in gesprek zijn met de omgeving als het gaat om deze verkeersafwikkeling?	Er is actief overleg met de omgeving over de verkeersafwikkeling van het plan. Zorgen vanuit de omgeving zijn er vooral over de bestaande situatie op de Vloetstraat. Aan de omgeving is toegezegd dat voor de bouwvakvakantie een procesvoorstel wordt teruggekoppeld om de verkeerssituatie Vloetstraat (en het te verwachten extra verkeer vanuit Niemeskant) te verbeteren, eventueel door middel van tijdelijke maatregelen.
CDA	Niemeskant: Is het college bereid om in de integrale afwegingen de omwonenden goed mee te nemen?	Uiteraard worden de omwonenden betrokken bij de integrale afweging.
Gewoon Uden	In bijlage 4 van de Kadernota wordt de weestandcapaciteit en weerstand-ratio beargumenteerd. De raad heeft een ratio van tussen de 1 en 2 vastgesteld. Uiteindelijk wordt beargumenteerd dat we op een ratio van 2,25 terecht zullen komen. Er wordt steeds meer geld uit de algemene reserves gehaald om de kosten in de ravijn jaren te overbruggen. Welke garanties kan het college hierover geven? Wordt dit bedrag uiteindelijk weer hersteld? Had het college niet eerder haar doelen en het uitvoeringsprogramma beter in kaart moeten brengen? Welke lopende projecten kunnen	We kunnen geen garanties geven over de uitkomsten van de begrotingsjaren t/m 2028. We zijn daarbij afhankelijk van diverse factoren, o.a. het nieuwe rijksbeleid en de gevolgen daarvan voor de algemene uitkering. Ook daarvan is het afhankelijk of de algemene reserve op termijn weer kan stijgen. De doelen zijn door de gemeenteraad vastgesteld in het coalitieakkoord. De uitwerking in het uitvoeringsprogramma en begroting heeft meteen daarna plaatsgevonden. De toevoeging van daarvoor niet geraamde posten in de kadernota is beperkt. Er worden nu geen projecten geparkeerd.

	worden geparkeerd? Het geld kun je immers maar 1x uitbesteden/uitgeven.	
Gewoon Uden	Er wordt flink geïnvesteerd in de eigen organisatie, formatie en structuur van de gemeente. Dit valt niet te rijmen met het aankomende landelijk beleid om ambtenarenapparaat in te krimpen. Is dit in de overweging wel goed meegenomen?	De keuzes die het nieuwe kabinet heeft met betrekking tot een forse bezuiniging op het ambtenarenapparaat op rijksniveau staan in zijn geheel los van de keuzes die wij maken als gemeente. Wij durven daarbij ook wel vraagtekens te zetten in hoeverre de plannen om 1/5 van de rijksambtenaren weg te bezuinigen realistisch zijn. Echter, die keuzes van het nieuw te starten kabinet staan los van onze verplichtingen en ambities als lokale overheid. Wij vinden het van belang om vast te houden aan een goede dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers, we willen het voorzieningenniveau in Maashorst op peil houden en als organisatie ook een antwoord kunnen geven op grote opgaven die op ons als lokale overheid afkomen. Dan is een investering in de organisatie op dit moment noodzakelijk.
Gewoon Uden	Hoe gaat het college de komende jaren voorkomen dat de OZB wederom extra financieel moet worden gesteund? Is het college ook van mening dat deze extra kosten ook kunnen worden verhaald als zij strategischer en duurzamer omgaan met majeure projecten?	De OZB hoeft niet financieel gesteund te worden. Het verhogen van de OZB is een financiële knop waaraan we als bestuur kunnen draaien om inkomsten en uitgaven in balans te brengen. Het verhogen van de OZB is geen maatregel die we makkelijk nemen en we zijn van mening dat een verdere verhoging de komende jaren niet nodig is. Echter, als de bijdragen vanuit de rijksoverheid verder teruglopen, dan zullen we als gemeente opnieuw moeten zoeken naar manieren om kosten terug te dringen of meer inkomsten te genereren. Het 'strategisch en duurzamer omgaan met majeure projecten' is daarbij een optie die we zeker zullen overwegen. Echter, het verhogen van de OZB als dekkingsmaatregel is in onzekere financiële tijden nooit volledig uit te sluiten.
Gewoon Uden	Er wordt tijdens de argumenten (1.4) beschreven om kritischer te kijken naar uitgaven. Gewoon Uden is van mening dat dit een loze kreet is. Tijdens de vorige periode (gemeenteraad in Uden) is de raad zelfs gekomen met een werkgroep die een handleiding hebben vastgesteld om kosten in majeure projecten beter en vooral op een efficiënte manier in kaart brengen, zodat er niet	Kritisch kijken naar uitgaven is in de optiek van het college geen loze kreet en we zijn ook niet terughoudend om daarin scherpe keuzes te maken, zelfs als die pijn doen. De noodzaak om die scherpe keuzes te moeten maken is door de veranderende financiële positie van de gemeente echter groter geworden. Anders dan in het verleden is er door lagere bijdragen vanuit het gemeentefonds nu echt geen/nauwelijks financiële ruimte meer voor nieuwe plannen of projecten die financieel uit de pas lopen. Dat vraagt meer dan in het verleden scherp te van uw raad, van het college en ook van de ambtelijke organisatie. Daar is geen

	<p>onverwachts hogere kosten ontstaan. Ondanks dat dit is vastgesteld krijgt de raad vaak in de sportsector te maken met enorme kosten die uit de hand lopen. Het is toch altijd belangrijk om hier aandacht aan te geven, dit is toch niks nieuws? Welke garanties staan hier tegenover om nu opeens wel kritischer kostenbewuste te zijn?</p>	<p>garantie voor nodig. Er is eenvoudigweg geen ruimte (meer) om niet kostenbewust te zijn.</p>
GroenLinks	<p>De weekmarkt in Uden is altijd een belangrijke trekpleister geweest voor het Centrum in Uden. Door een aantal oorzaken: “Corona, minder belangstelling en pensionering marktkooplui” is de kwaliteit en het formaat flink achteruit gehold. In gesprekken met stakeholders zijn wij tot de conclusie gekomen dat wanneer de markt een kleine toelage voor promotie krijgt dit niet alleen positief zal uitpakken voor de markt, maar ook voor de ondernemers in het centrum. Wij zijn benieuwd hoe het college hierover denkt en het met ons eens is dat hier een kwaliteitsslag te halen is. GroenLinks overweegt een amendement in te dienen om uit het positieve resultaat voor 2023 een bedrag van € 10.000 te halen voor het promoten van de markt. In hoeverre acht u dit verantwoord, gelet op de financiële ontwikkelingen zoals omschreven in de raadsinformatiebrief van 13 juni 2024?</p>	<p>Weekmarkten staan in heel Nederland onder druk door de ontwikkelingen die u schetst. De vele regendagen sinds november hebben er dat niet beter op gemaakt. Toch is de diversiteit van marktkoopliden, de huidige opstelling en het aantal kramen, voldoende om de weekmarkt aantrekkelijk te houden. Natuurlijk is het altijd mogelijk wat extra promotie in te zetten, maar het college geeft er de voorkeur aan dat binnen bestaande budgetten te doen.</p>
GroenLinks	<p>Op 22 februari 2024 heeft de raad besloten het college te verzoeken in de P&C-documenten een directe aansluiting te laten zien met de activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma, waarbij ook financiële informatie wordt verstrekt. In de Programmarekening 2023 wordt</p>	<p>In 2022 en 20223 rapporteerden wij niet op de door de raad gewenste manier, nog niet via Pepperflow. In de jaarrekening 2023 daarom ook niet. Het door u vastgestelde advies van de Rekenkamercommissie van 22 februari jl. wordt zo snel mogelijk overgenomen. Er zijn technische uitdagingen om dit op zeer korte termijn te realiseren.</p>

	<p>geen directe link gelegd met het uitvoeren van de activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma. Bij de verschillende programma's staan onder de kopjes "Wat hebben we daarvoor gedaan?" soms activiteiten die ook in het Uitvoeringsprogramma staan, maar een duidelijke één-op-één-aansluiting met het Uitvoeringsprogramma wordt niet gemaakt. In de 1e tussentijdse rapportage 2024 wordt deze aansluiting helemaal niet gemaakt. Waarom heeft het college niet voor een directe aansluiting van de Programmarekening en de 1e tussentijdse rapportage op het Uitvoeringsprogramma gekozen?</p>	
Jong Maashorst	<p>Onze Gemeente heeft een ambitieus bestuursakkoord, met een ambitieus uitvoeringsprogramma. De vraag is nu: komt het uitvoeringsprogramma zoals het nu voorligt in gevaar? Kunnen we alles realiseren zoals het nu beschreven staat in het uitvoeringsprogramma. Moeten we hierin keuzes maken, en zo ja wat wordt de prioritering? Wat zijn de denk richtingen van het college om deze tegenvaller verantwoordt in de begroting te verwerken zodat 2025 sluitend kan worden en daarmee toezicht van de provincie kan worden voorkomen.</p>	<p>Nee, het uitvoeringsprogramma komt niet in gevaar. We willen vasthouden aan onze ambities. De denkrichtingen om 2025 sluitend te krijgen: het inzetten van de algemene reserve en het voeren van een stringent financieel beleid.</p>
Jong Maashorst	<p>In het bestuursakkoord spreken wij over een prominente plek in de regio. Het college geeft in de kadernota aan dat ze graag een doorkijk wilt geven naar de toekomst en dus verder dan 2026, naar 2050. Kan het college aangeven op welke manier ze</p>	<p>Het college heeft in de Kadernota een eerste richting aangegeven waarin Maashorst zich ontwikkelt richting 2050 in relatie tot de grote opgaven die we als overheid op ons af zien komen. Bij de keuzes die het college de tweede helft van de bestuursperiode maakt, zijn positieve gezondheid en samenredzaamheid, het toevoegen van waarde aan nieuwe ontwikkelingen, het werken als stimulerende overheid en het toepassen van innovaties belangrijke principes. Met deze principes denkt het</p>

	<p>een prominente plek in de regio willen pakken en hoe ze hier invulling aan willen geven?</p>	<p>college ook voor de toekomst de positie van Maashorst als fijne plek om te wonen, te werken en te bezoeken te versterken. Die richting voor de toekomst van Maashorst wil het college de komende periode graag samen met uw raad en andere stakeholders verder uitdiepen en laden. In dat traject komt ook een sterke positionering in de regio en het samenwerken met andere overheden en stakeholders aan bod.</p>
Jong Maashorst	<p>We zien nu dat er een geïnvesteerd word in een evenemententerrein! Daar zijn wij voor. We zijn dan ook benieuwd of het college een doorkijk kan geven waar deze gerealiseerd gaat worden? Of vanaf wanneer krijgen we als gemeenteraad meer informatie?</p>	<p>Er is een terrein in beeld. Het is nu nog te vroeg om aan te geven welke locatie het exact is. We willen eerst graag in gesprek met de omgeving. We streven er naar dat er in het najaar duidelijkheid is.</p>
Jong Maashorst	<p>Er word een substantieel bedrag vrij gemaakt om de organisatie te versterken. Kan het college aangeven waar het deze formatie voor gebruikt wordt? Komen er anders ambities in gevaar? Is het college voornemens om nieuw personeel in dienst nemen of gaan we ze inhuren (ZZP)? Nog belangrijker kan het college aangeven hoe wij personeel ook gaan behouden en aan ons binden?</p>	<p>Deze investering in de organisatie wordt gebruikt om de organisatie verder te ontwikkelen om klaar te zijn voor de uitdagingen die op ons afkomen. Enerzijds wordt formatie ingevuld van vacatures die bij de herindeling 'vergeten' waren (bijvoorbeeld medewerker Horeca en evenementen, projectleiders). Daarnaast is het nodig om te investeren in de organisatie om de gewenste beweging naar de toekomst mogelijk te maken. Mede door deze investering in de organisatie komen er geen ambities uit het bestuursakkoord in gevaar. Om de organisatie verder te versterken en te ontwikkelen gaat de voorkeur uit naar het inschakelen van medewerkers in vaste dienst boven tijdelijke inhuur. Met een stevige impuls voor de organisatie en een programma om de organisatie verder te ontwikkelen zet het college ook in op behoud van de juiste mensen op de juiste plekken. Tot slot investeert het college als goed werkgever in de organisatie door bijvoorbeeld vitaliteit te stimuleren en in te zetten op duurzaam reizen (woon-werk en dienstreizen).</p>
Jong Maashorst	<p>Wat is er in de ogen van het college voor nodig om de dienstverlening verder omhoog te krijgen? Waar liggen er kansen tot verbetering?</p>	<p>We willen dat onze inwoners zich goed geholpen voelen. We vragen continu klantfeedback en op basis van deze signalen verbeteren we onze processen en systemen. Zo proberen we onze dienstverlening zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van inwoners en ondernemers. Door in te zetten op digitalisering komt er meer ruimte voor maatwerk in de dienstverlening waar dat nodig is. Daarnaast</p>

		focussen we ook op het dienstverlenende gedrag van onze collega's, onder andere door hostmanship.
Jong Maashorst	Jong Maashorst ziet dat de A50 steeds verder dichtslibt. Zelfs de verbreding van de A50 staat onderdruk en gaat mogelijk niet door. Kan het college aangeven wat de gevolgen zijn voor onze gemeente en daarbij in het specifiek wat de gevolgen zijn voor de BRT bussen die ook over de A50 moeten gaan rijden? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze bussen niet in de file komen te staan? Als we dan naar 2050 zouden we dan naar meer mogelijke alternatieve vormen moeten kijken en zo ja naar welke optie kijkt het college dan?	Specifieke gevolgen voor de gemeente zijn niet te noemen. Naast de verbreding van de A50 wordt er ook gekeken naar kleinschalige maatregelen op korte termijn. Voor de BRT zijn de gevolgen op dit moment ook nog niet bekend. De BRT zal bij file tussen Paalgraven en Eindhoven, over de vluchtstrook gaan rijden. De overleggen over A50 en BRT lopen nog.
Jong Maashorst	Jong Maashorst is benieuwd hoe het met de ontwikkeling van de pilot elektrische laden zonder eigen oprit staat? Wat is de ambitie die het college hiermee heeft?	De openstelling voor deelnemers aan de proef liep van december 2023 tot 1 juni 2024. Er zijn 27 aanvragen binnen gekomen. Bij een zevental aanvragen voldeed de situatie niet aan de voorwaarden, zoals obstakels in de openbare ruimte waar een kabelgoot niet gelegd kan worden of de aanwezigheid van een eigen gelegenheid om te laden zoals een garage. Drie kabelgootjes zijn inmiddels gelegd, uiteindelijk verwachten we in deze pilot circa 20 kabelgoten aan te leggen. Hiermee is een goed beeld ontstaan van de mogelijkheden voor het leggen van kabelgoten. Komend half jaar zullen de ervaringen met het gebruik van de kabelgoten gemonitord worden, bijvoorbeeld het claimen van parkeerplaatsen en de kosten van de aanleg per kabelgoot. Het is in dit stadium nog te vroeg om de proef in zijn geheel te beoordelen. De situaties zijn zo verschillend dat het maatwerk is om elke aanvraag te beoordelen. Het is een interdisciplinair vraagstuk. Medewerkers van parkeren, verkeer en civiel en buitendienst beoordelen de aanvraag. De uitvoering vindt in deze proef plaats door een aannemer. We zien dat inwoners graag thuis laden. Enkele inwoners hebben aangegeven hiermee het elektrisch rijden betaalbaar te kunnen houden, door de opbrengst van de zonnepanelen. Inwoners overwegen de aanschaf van een elektrische auto als ze meer zekerheid hebben thuis te kunnen laden. Een robuust netwerk van

		openbare laadpalen zien wij als eerste voorziening voor het laden van elektrische auto's voor mensen zonder oprit. De nieuwe concessie voor de proactieve uitrol start per 1 augustus 2024.
Jong Maashorst	Wanneer is voor de gemeente het voorzieningsniveau op peil vanuit perspectief en gemeente en voor onze inwoners? En wat is daar voor nodig	Het voorzieningenniveau in Maashorst is al hoog. Sinds de start van de gemeente Maashorst is stevig geïnvesteerd in bijvoorbeeld sportvoorzieningen, nieuwe schoolaccommodaties, dorpshuizen en aantrekkelijke dorpscentra. Dergelijke voorzieningen maken Maashorst tot een fijne plek om te wonen, werken en te verblijven. Het is dus van belang om dit niveau op peil te houden en ondanks financieel nieuwe tijden daar niet op te bezuinigen.
Maashorst Vooruit	U geeft aan dat u naast indexering en de inzet van het weerstandsvermogen ook kiest voor het (extra) verhogen van de OZB met 10% om de begroting sluitend te krijgen in 2025 en 2028. Met het oog op de korting vanuit Den Haag (de zgn. ravijnjaren) begrijpen wij dit, maar een lastenverhoging van deze orde is fors. Vraag; wat zijn uw plannen met de OZB indien de korting lager uitvalt of in het slechtste geval hoger?	Jaarlijks vindt er een integrale afweging plaats tussen alle wensen/verplichtingen en hoe we deze wensen/verplichtingen kunnen dekken. U vraagt nu expliciet naar één van onze mogelijkheden tot dekking, de OZB. Maar wij zien de integrale afweging en dekking breder. En al die 'knoppen' worden hierbij beoordeeld.
Maashorst Vooruit	In vervolg op de vorige vraag; u heeft middels een griffiebericht en een RIB aangegeven dat er toch extra tegenvallers zijn vanuit o.a. de meicirculaire. Daarbij geeft u aan dat het moeilijk zal worden om een sluitende begroting te realiseren. Welke maatregelen denkt u te gaan nemen om het jaar 2025 sluitend te kunnen maken? Is een extra verhoging van de OZB bovenop de eerder genoemde 10% een optie waar u rekening mee houdt? Wat zijn andere maatregelen waar u aan denkt?	Een extra verhoging van de OZB voor 2025 is geen optie waar we momenteel rekening mee houden. We hebben diverse knoppen waar we als gemeente aan kunnen draaien. Zoals bij een eerdere vraag al is aangegeven is het inzetten van de algemene reserve en daarnaast het voeren van een stringent financieel beleid de eerste optie die wij voor 2025 voor ogen hebben.
Maashorst Vooruit	Wij zijn blij met de hoofdlijnen die het college heeft gekozen en de weloverwogen keuzes die gemaakt worden om Maashorst ook voor de	Nee, de nieuwe financiële positie van Maashorst als gevolg van de meicirculaire en de geconstateerde datafout geven voor het college geen aanleiding om de investeringen zoals voorgesteld in de Kadernota los te

	<p>lange termijn een groene en gezonde gemeente te laten zijn. Een van de maatregelen is het op peil brengen van het personeelsbestand. Dit vergt een structurele investering van EUR 2 Mio per jaar. Een andere investering is het onderhoud stedelijk groen. Gezien de negatieve uitkomst van de meicirculaire en de 'datafout' komt de begroting echter onder druk te staan. Veranderen hierdoor uw plannen inzake deze investeringen?</p>	<p>laten. Het college heeft weloverwogen voorstellen gedaan om de gewenste en noodzakelijke investeringen in het voorzieningenniveau en de organisatie mogelijk te maken.</p>
Maashorst Vooruit	<p>Er wordt in het onderhoud van stedelijk groen een investering gedaan van EUR 1.240/k. Wij zouden graag willen weten wat de definitie is van stedelijk groen? Is dat enkel Uden of geldt dat ook voor de overige kernen van de gemeente?</p>	<p>Definitie van stedelijk groen is: binnen de kernen van gemeente Maashorst. De aanvraag voor de kadernota omvat al het jaarlijkse onderhoud van groen, onkruidvrij en schoonhouden wegen, bermen, sloten en bossen van gemeente Maashorst.</p>
Maashorst Vooruit	<p>Onderhoud van het stedelijk groen kost fors extra geld. Gaat dit over enkel bestaand groen of ook nieuw aan te leggen groen? Naast gestegen prijzen van groen en groenonderhoud als oorzaak van de stijging van de kosten, hebben wij ook begrepen dat de klimaatverandering en met name de droge zomers van de afgelopen jaren een enorme impact hebben op de kosten van het onderhoud. Heeft u bij de berekening van dit budget ook rekening gehouden met het verder verslechteren van de (klimaat)omstandigheden?</p>	<p>Dit gaat over het onderhoud van het bestaande groen. Nieuw aan te leggen wordt jaarlijks met areaaluitbreiding meegenomen. Het extra vergroenen en dus ook verslechteren van klimaatomstandigheden zijn hierin niet meegenomen.</p>
Maashorst Vooruit	<p>Naast bestaand groen willen we ook verder vergroenen. Is hiervoor al budget gereserveerd in de komende begroting? Zo ja, kunt u aangeven in welke mate dan extra vergroend wordt. Zo nee, waarom niet?</p>	<p>Extra vergroenen wordt in MIP meegenomen. Dit wordt meegenomen in allerlei projecten in de openbare ruimte.</p>

Maashorst Vooruit	Maashorst Vooruit begrijpt de oproep vanuit het college om terughoudend te zijn inzake nieuwe wensen die (structureel) geld kosten. Wel zijn wij benieuwd in hoeverre de zorgelijke financiële ontwikkelingen de uitvoering van onze ambities genoemd in ons bestuursakkoord en uitvoeringsprogramma in de weg staan. Zoals wij begrijpen uit de kadernota komen die niet in gevaar. Wij horen graag uw reactie hierop.	De nieuwe financiële positie van Maashorst vraagt om een strakker kader met terughoudendheid om nieuwe plannen of initiatieven op te pakken. Hiervoor geldt het principe 'nieuw voor oud'. Met dit kader en de voorgestelde dekkingsmaatregelen als eenmalig niet indexerend en het verhogen van de OZB is het vooralsnog mogelijk om de ambities uit het bestuursakkoord te realiseren en is een ingrijpende bezuinigingsronde niet nodig. Willen we de begroting voor 2025 echter sluitend presenteren, dan vraagt dat nog wel scherpe keuzes die we als college bij de programmabegroting aan uw raad voorleggen. We sluiten niet uit dat ambities of toegekende programmabudgetten wel bijgesteld of aangepast moeten worden.
Maashorst Vooruit	U geeft aan dat reeds 80% van de activiteiten uit het uitvoeringsprogramma afgerond of lopende zijn. Dat hebben wij niet kunnen checken in deze kadernota en voor zover wij hebben begrepen is daar geen overzicht van beschikbaar. Graag zouden wij in de komende programmabegroting hiervan een overzicht zien.	Op 13 mei jl. heeft ons college uw raad met een raadsinformatiebrief geïnformeerd over de midtermreview. Bij die RIB was ook een presentatie met een overzicht van de stand van zaken van het uitvoeringsprogramma gevoegd.
Maashorst Vooruit	De programmarekening 2023 laat een positief resultaat zien van ca. EUR 11,4 Mio. Daarvan wordt ca. EUR 7,8 Mio toegevoegd aan de algemene reserve en ca. EUR 3,6 Mio wordt overgeheveld aan de begroting van 2024. Oorzaken van dit hoge resultaat liggen voor een deel in het niet hebben kunnen uitvoeren van werkzaamheden/activiteiten door gebrek aan capaciteit en dus prioritering van andere activiteiten. Toch zien wij jaar na jaar een (fors) positief resultaat. In hoeverre heeft u inzichtelijk welk deel van dit resultaat van structurele aard is? Zoals wij begrijpen is dit ook een van de redenen geweest om eenmalig niet te indexerend. In hoeverre is het mogelijk om deze	Er is inzicht in het deel van het resultaat dat structureel van aard is. Dat resultaat bestaat uit voor- en nadelen. In totaal is in de kadernota € 174.000 als nadeel opgenomen. Het rekeningresultaat 2023 is aanzienlijk positief en daarom is het niet toepassen van een indexering op algemene budgetten een maatregel om het begrotings- en jaarrekeningresultaat 2025 dichter bij elkaar te laten komen. Het kan jaarlijks afgewogen worden om dit vaker te doen.

	indexering vaker te doen om zo meer ruimte in de begroting te creëren?	
Maashorst Vooruit	Een van de financiële maatregelen die u neemt is het eenmalig niet indexeren van algemene budgetten. Is deze maatregel afgestemd met onze toezichthouder de provincie? Zo ja, wat is hun oordeel en/of visie hierop?	Nee, het is de autonomie van de gemeente om een reëel sluitende begroting aan te bieden. Daar voldoen we naar ons idee aan. Met de Provincie voeren we jaarlijks overleg waarin we o.a. de diverse keuzes toelichten. Hierbij gaat het vooral ook over hoe we de aanbevelingen uit de Begrotingscirculaire van de Provincie hebben opgenomen e.d.
Maashorst Vooruit	U geeft aan dat er voorlopig geen ruimte is voor extra of nieuwe wensen die structureel effect hebben op de begroting. Hoe zit dat met incidentele investeringen? Is daar nog wel ruimte voor? Zo ja, hoeveel staat onze raad nog ter beschikking voordat we onder onze afgesproken weerstandsratio komen? Wanneer kwalificeert zich iets als incidenteel? Is dat nog gewijzigd na overleg met de provincie n.a.v. extra inzet van ons weerstandsvermogen?	Er is nog ruimte voor incidentele uitgaven. Op basis van de huidige stand van zaken is er een ruimte van circa € 19 miljoen. Let wel, bij de Programmabegroting 2025 wordt dit opnieuw berekend. Er zijn richtlijnen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) en een uitwerking hiervan door de Provincie die helderheid geven over incidenteel en structureel. De "spelregels" hieromtrent zijn afgelopen jaar in de auditcommissie toegelicht.
Maashorst Vooruit	Er wordt structureel in het personeelsbestand geïnvesteerd. Hoe voorkomt de wethouder dat uitbreiding van de formatie leidt tot een bureaucratischer en stroperig proces leidt? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de nieuwe mensen goed in onze organisatie landen en hun plek krijgen? De markt is schaars en vele collega gemeentes zoeken naar dezelfde mensen. Hoe zorgt de wethouder ervoor dat deze mensen juist voor onze gemeente kiezen? Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zou het een optie kunnen zijn om voor bepaalde functies de mensen zelf op te leiden. Hoe staat de wethouder hierin? Is er bij de benchmark ook gekeken naar de processen en systemen die gebruikt worden en de wijze waarop wordt gewerkt? Want door dingen anders/slimmer te	De investering in de organisatie heeft enerzijds tot doel om de basis op orde te maken door 'vergeten' functies bij de herindeling nu alsnog in te vullen. Op geen enkele manier worden processen daardoor stropiger of bureaucratischer. Het draagt juist bij aan de dienstverlening die onze inwoners en ondernemers van ons mogen verwachten. In een krappe arbeidsmarkt is het inderdaad niet makkelijk om de juiste mensen te vinden en te houden. Een uitgebreide arbeidsmarktcampagne en een goed onboarding-programma dragen eraan bij dat we als werkgever de juiste mensen vinden en ze hier in een fijne werkomgeving terecht komen. Die krappe arbeidsmarkt draagt er ook aan bij dat je niet altijd mensen kunt vinden die aan alle voorkeuren voldoen. Het aannemen van mensen met potentie en die opleiden is daarbij een serieuze optie. Ook werken we met gemeenten (via de Vereniging van Brabantse gemeenten) en de provincie Noord-Brabant aan initiatieven om niet met elkaar te concurreren maar juist de handen ineen te slaan en onderling medewerkers 'uit te wisselen'. Daarnaast zetten we stevig in op het verder ontwikkelen van de eigen organisatie waarbij we onder andere

	doen zou je misschien met minder personeel toe kunnen. In hoeverre is de gemeente bezig met de inzet van AI om de krapte op de arbeidsmarkt op te kunnen vangen?	met de inzet van innovaties en technologie werkzaamheden beter en efficiënter kunnen doen. Tot slot heeft het college een nieuw personeelshandboek Maashorst vastgesteld, waarin naast de landelijke arbeidsvoorwaarden ook een aantal lokale aanvullende arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd, zoals bijvoorbeeld maatregelen op het gebied van vitaliteit, stimuleren duurzaam reizen, etc.
PRO	Niet alleen in onze gemeente, maar ook in andere gemeenten en vanuit de landelijke overheid wordt er wordt een toenemend beroep gedaan op ieders eigen verantwoordelijkheid. Onder de motto's 'eigen regie', 'zelfredzaamheid' en 'samenredzaamheid' moeten daarbij ook kwetsbare burgers het in eerste instantie zoveel mogelijk zelf zien te redden of met steun van familie, vrienden of burens. Ook wordt het inmiddels steeds duidelijker dat dit niet voor iedereen haalbaar is. Vooral mensen met een fysieke, verstandelijke of psychische beperking lopen hierdoor het risico op sociaal isolement. Ze zitten noodgedwongen thuis en raken steeds passiever. Vanuit PRO zien wij dit risico ook en zijn van mening dat dit risico de komende jaren alleen nog maar groter kan gaan worden. Hoe ziet het college dit?	In een rapport van de raad voor volksgezondheid en samenleving staat dat de informele zorgverlening tussen burgers onderling in het publieke debat nogal eens wordt geproblematiseerd als belastend en zwaar, wat het voor een zekere groep ontegenzeggelijk ook is, maar dit geldt niet voor iedereen. Het is daarom belangrijk om op een goede manier om te gaan met datgene wat mogelijk is en dat verschilt per inwoner. Een goede samenwerking tussen formele en informele zorg is hierbij belangrijk, waarbij rekening gehouden wordt met iemands draagkracht, want het risico op overbelasting of sociaal isolement herkennen we wel. Daarom is het belangrijk dat we enerzijds zorgen voor een goede informatievoorziening, zodat inwoners weten waar zij terecht kunnen als er formele of informele ondersteuning nodig is. Daarnaast is het belangrijk dat we voldoende outreachend werken, zodat we signalen van overbelasting of sociaal isolement tijdig oppakken daarop inspelen. De preventiewerkers volwassenen zullen hier een belangrijke rol in spelen.
PRO	En hoe denkt het college dit risico af te dekken?	Zie bovenstaand antwoord
PRO	Hoe gaat het college er zorg voor dragen dat functies die nu worden vervuld door externe krachten zo spoedig mogelijk structureel worden ingevuld door eigen personeel?	Sinds de start van de gemeente Maashorst hebben we ongeveer 200 vacatures gehad. Die zijn in een krappe arbeidsmarkt niet altijd in te vullen. Inschakelen van tijdelijke krachten is dan een oplossing, maar heeft niet de voorkeur van het college. Voor vaste functies die nu worden ingevuld met tijdelijke inhuurkrachten, worden wervingsprocedures uitgezet. Met onder andere een arbeidsmarktcampagne, de inzet van een recruiter en aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden willen we als gemeente potentiële medewerkers bereiken en aantrekken.

PRO	Is het college het met ons eens dat om zaken die nu actueel zijn het hoofd te bieden, mogelijk ook een incidenteel budget zou kunnen volstaan?	Een structurele investering in de organisatie is nodig om de basis verder op orde te brengen. Dus de vergeten functies in te vullen en de organisatie op sterkte te brengen passend bij een gemeente met circa 60.000 inwoners. Een incidentele investering is daarvoor niet toereikend.
PRO	En dat hiervoor dan na een paar jaar mogelijk geen structurele versterking van de organisatie meer nodig is?	Met deze structurele en incidentele investeringen brengen we de basis van de organisatie op orde en kunnen we deze toekomstbestendig maken. We voorzien daarvoor geen soortgelijke investeringen van deze omvang voor de komende jaren.
PRO	Wanneer u ziet dat dit mogelijk is, vanaf welk jaar en met welk percentage zou het structurele budget dan mogelijk kunnen worden verlaagd?	Er is geen sprake van een structurele verlaging van het organisatiebudget op termijn. We brengen met deze structurele investering de organisatie op sterkte passend bij een gemeente van deze omvang en met oog voor de taken die op ons als lokale overheid afkomen.
PRO	Bij het bespreken van raadsvoorstellen voor het vaststellen van visies en beleidsplannen is vaker aangegeven dat de uitwerking van de visies, beleidsplannen en straks vooral ook de uitvoeringsprogramma's meerdere domeinen c.q. taakgebieden van de portefeuillehouders overlappen. Domeinoverstijgend samenwerken daarbij in alle fasen van het proces cruciaal. U heeft eerder al eens aangegeven dat er, bij zaken die domeinen overstijgen en waarbij meerdere Pagina 3 van 3 afdelingen betrokken zijn, een specifieke procesaanpak zal worden gehanteerd om de samenwerking te optimaliseren. Kan het college aangeven op welke wijze deze aanpak inmiddels van de grond is gekomen?	Opgaven waar we als gemeente mee te maken krijgen zijn steeds complexer en hebben steeds vaker een raakvlak met meerdere beleidsterreinen. Dat vraagt om integraal werken. Voor grote majeure opgaven als het migratie-vraagstuk en huisvesting werken we daarom met programmamanagement. Het werken met interdisciplinaire programma's wordt de komende tijd verder ingevoerd.
PRO	Kan het college aangeven wat de resultaten hiervan tot nu toe zijn?	Het werken met programmamanagement is op dit moment nog slechts voor een aantal opgaven echt ingevoerd. Bijvoorbeeld het programma versnelling van de woningbouw. De ervaringen daarmee zijn positief en geven aanleiding om het verder door te voeren. Laten we echter niet vergeten dat deze organisatie slechts 2 jaar oud is en er in de afgelopen 2 jaar heel hard gewerkt is om de organisaties samen te voegen, beleid

		te harmoniseren en uit de startblokken te komen terwijl onze inwoners en ondernemers mochten vertrouwen op een goed dienstverlening. Daarbij hebben we ook nog een aantal taken extra op ons genomen (opvang Oekraïners, opvang asielzoekers, aanpak energie-armoede). We zijn nog steeds een groeiende en lerende organisatie.
PRO	En kan het college aangeven welke verbeterpunten u op dit moment nog ziet?	De organisatie ontwikkelt zich op dit moment onder andere door het verder invoeren van programmamanagement en het versterken van het integraal werken tussen teams.
UdenPlusLanderd	Het is volstrekt onduidelijk waarom de Kadernota het over een tijdsperspectief tot 2050 heeft. Een perspectief dat niet wordt beargumenteerd of onderbouwd met plannen voor die lange termijn, waar ook de financiële paragrafen niet op gebaseerd zijn en dat niet stuurbaar is in de huidige dynamische wereld. Wij stellen voor om de horizon op 2028 te leggen, conform de uitwerking van het financieel beleid.	Bij het bepalen van een richting voor de toekomst van Maashorst is het niet zinvol om een planhorizon van slechts enkele jaren te hanteren. Als college hebben wij de ambitie uitgesproken om als Maashorst te bewegen naar een gemeente waar positieve gezondheid en samenredzaamheid centraal staan en waarbij de gemeente een andere rol aanneemt. Dat zijn ontwikkelingen die niet in enkele jaren gerealiseerd zijn. Toekomstdenken vraagt om een punt op de horizon te kiezen waar je naartoe wenst te bewegen.
UdenPlusLanderd	Wij ondersteunen het uitgangspunt om als gemeente een meer stimulerende en faciliterende rol te vervullen en om eerder partner dan verzorger te zijn. Deze move van gemeenten van regisseur naar facilitator werd in 2012 door Kees Span in zijn proefschrift bepleit en het is goed dat Maashorst nu voor deze transitie kiest. Een woord als 'maatwerk', wat het college bezigt, hoort hierbij. Om onduidelijkheid bij maatschappelijke organisaties te voorkomen, moet klip en klaar duidelijk zijn wat de randvoorwaarden zijn om te faciliteren. Onder welke concrete voorwaarden wil de gemeente een stap terug doen en een voorwaardenscheppende rol vervullen? Wat wordt concreet onder maatwerk	Het college heeft voorgesteld om de beweging te maken waarin positieve gezondheid en samenredzaamheid centraal staan en waarin we ons als overheid ontwikkelen naar een stimulerende en faciliterende partner voor onze inwoners en ondernemers. Die richting bepalen wij als college uiteraard niet alleen. De komende periode zullen we deze richting samen met uw raad en met belangrijke stakeholders verder gaan laden en invullen. Het is nu dus nog te voorbarig om hele concrete randvoorwaarden aan onze maatschappelijke organisaties voor te leggen. Die invulling van maatwerk gaan we samen met onze partners vorm geven. Daar waar we als gemeente een andere rol oppakken, vraagt dat ook andere capaciteiten van de ambtelijke organisatie. De ambtelijke organisatie zal daar, op termijn, ook een omslag in maken. Dat is echter een traject dat eerder jaren dan maanden in beslag neemt en dat gaandeweg zal plaatsvinden. Een concreet beeld van de formatieve en financiële consequenties is nog niet te geven.

	<p>verstaan?</p> <p>Wij sluiten niet uit dat het geschil met het bestuur van Oranjerijk mede een gevolg is van niet of onduidelijk gecommuniceerde verwachtingen op dit gebied.</p> <p>Een verschuiving van de rol van regisseur naar facilitator zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de ambtelijke organisatie. Is bij u in beeld waar in de ambtelijke organisatie die omslag zich vooral zal manifesteren en wat de formatieve en financiële gevolgen daarvan zullen zijn?</p>	
UdenPlusLanderd	<p>De vraag is of gezinnen die Bijzondere Bijstand ontvangen niet een hogere vaste uitkering zouden moeten krijgen om armoedeproblematiek te ondervangen.</p> <p>UdenPlusLanderd is nadrukkelijk voorstander van het terugdringen van armoede en van het bevorderen van mogelijkheden van armere gezinnen om maatschappelijk te participeren. Om die reden vinden wij dat er een rechtstreekse relatie moet zijn tussen het financieren van deelname aan extra voorzieningen en het gebruikmaken daarvan door gezinnen die voor Bijzondere Bijstand in aanmerking komen. Het verstrekken van ontbijtmaaltijden op de basisschool en het kunnen deelnemen aan sport, recreatie, zwem- en muziekonderwijs zijn wat ons betreft faciliteiten die hiervoor passend zijn.</p> <p>Wij zouden graag jaarlijks een overzicht willen krijgen van de mate waarin deze faciliteiten worden benut door de doelgroep 'gezinnen in de Bijzondere Bijstand'. Van daaruit kan worden</p>	<p>Goed om eerst te vertellen welke rol als gemeente we hebben: 1) Wij voeren de Participatiewet uit in medebewind van de Rijksoverheid. 2) De Participatiewet bestaat uit Algemene Bijstand (periodieke uitkering levensonderhoud) en Bijzondere Bijstand (vergoeding van bijzondere en noodzakelijke kosten). 3) Het voeren van inkomenspolitiek is voorbehouden aan de Rijksoverheid, wij gaan dus niet over de hoogte van de bijstandsuitkering.</p> <p>Eind vorig jaar is ons nieuwe beleidskader armoede en schulden vastgesteld. Daarin zijn enkele minimaregelingen uitgebreid en hebben we ons als doel gesteld om de bekendheid en daarmee het gebruik van de regelingen te vergroten. Op de toezeggingenlijst kunt u bij toezegging 126 vinden dat ik de raad aan het einde van dit jaar zal informeren over het gebruik van deze regelingen en dat ik de raad jaarlijks van deze informatie zal voorzien. U wordt dus op uw wenken bediend.</p>

	bezien of andere of aanvullende maatregelen nodig zijn.	
UdenPlusLanderd	Het niet indexeren van de algemene uitgaven van de gemeente zal – gelet op de voorlopig doorgaande prijsstijgingen/inflatie – gaan leiden tot overschrijdingen op verschillende onderhouds- en andere budgetten. Waarom is gekozen voor deze generieke maatregel en niet voor het verlagen en specifieke budgetten, waar dat reëel mogelijk is? Waarom maakt het college laatstgenoemde keuzes niet?	Bij het analyseren van het jaarrekeningresultaat 2023 hebben we kritisch gekeken naar de overschotten en tekorten. Dit heeft geresulteerd in een structurele ophoging van € 174.000 wat we opgenomen hebben in de Kadernota.
UdenPlusLanderd	Het IHP is vastgesteld. Onze vraag is: wat nu? Welke afwegingen zijn inmiddels gemaakt? Hoe staat het met de realisatie van plannen voor de aanleg van een speelgelegenheid achter het Kind-centrum De Morgenzon, oftewel de effectuering van de unaniem aangenomen motie van 13-7-2023 hieromtrent? UdenPlusLanderd pleit ervoor om bij die realisatie zeker ook het ‘groene karakter’ van de speelplaats volop tot uiting te laten komen.	Het IHP is als richtinggevend ambitiedocument vastgesteld. Huisvestingsaanvragen dienen nog steeds door de schoolbesturen ingediend te worden bij de gemeente, conform de verordening 'Voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Maashorst'. Op dit moment zijn wij in gesprek met diverse schoolbesturen over hun ingediende aanvragen in het kader van het onderwijshuisvestingsprogramma 2025. Schoolbestuur Optimus primair onderwijs en schoolbestuur Saam hebben gezamenlijk een aanvraag ingediend voor uitbreiding van de onderwijsruimten in kindcentrum 'De Morgenzon'. Wij hebben deze aanvraag getoetst aan de verordening onderwijshuisvesting. geconcludeerd kan worden dat er aanspraak is op uitbreiding van de onderwijsruimten. Samen met het schoolbestuur van het kind-centrum De Morgenzon bekijken we de mogelijkheden om het speelterrein verder te vergroenen. Over het betrekken van de parkeerplaatsen zijn de eerste gesprekken met het schoolbestuur ingepland.
UdenPlusLanderd	De nieuwe Gebiedsvisie voor natuurgebied de Maashorst is onlangs vastgesteld. Daarin wordt uitgegaan van een i-Bep plan van telkens 5 jaar. Onze vraag is wanneer het eerste i-Bep plan wordt uitgewerkt en door wie? UdenPlusLanderd pleit ervoor bij de uitwerking van dit plan, ook in de kern van het	Het i-Bep is vastgesteld op 27 februari in het college. Hiervan is de raad op de hoogte gebracht middels een RIB.

	natuurgebied, een meer centrale plaats te bieden aan de mens die rust zoekt in deze stressvolle tijd.	
Voor de Dorpen	Waarom heeft het college niet gekozen voor het met de methode kaasschaaf door de begroting gaan om de OZB-verhoging zodoende te kunnen beperken?	We hebben feitelijk de kaasschaaf gehanteerd door het niet automatisch indexeren van alle beïnvloedbare budgetten. Dit is echter onvoldoende om de begroting 2025 structureel sluitend te krijgen.
Voor de Dorpen	Ziet het college eventueel andere mogelijkheden om de OZB-verhoging te beperken?	We hebben een aantal knoppen waar we aan kunnen draaien. Die zetten we waar mogelijk in. We ontkomen er feitelijk niet aan om de knop OZB-verhoging achterwege te laten. Een sluitende begroting zonder deze verhoging is onmogelijk.
Voor de Dorpen	De jaarrekening 2023 geeft een ruim positief resultaat. Kan strakker, realistischer begroten een deel van de oplossing zijn?	We hebben als doel om voor 2025 een sluitende begroting voor te leggen. Daarvoor stellen we nu een aantal dekkingsmaatregelen voor onder andere met het tijdelijk niet indexeren en een eenmalige verhoging van de OZB. Daarnaast denken we dat een grote bezuinigingsronde niet nodig is omdat we bij het opstellen van de begroting voor 2025 ook inzetten op het slimmer en goedkoper uitvoeren of temporiseren van onze projecten en taken. Scherper en realistischer begroten kan daar ook aan bijdragen en een onderuitputting in een latere fase voorkomen.
Voor de Dorpen	Kan het goed kijken naar plannen en gefaseerde, uitgestelde of versoberde uitvoer bezuinigingen opleveren waardoor OZB-verhoging kleiner kan zijn?	Het zoeken naar mogelijkheden om onze taken en projecten slimmer en goedkoper uit te voeren of te temporiseren is inderdaad één van de maatregelen die we nemen om een sluitende begroting voor te kunnen leggen. Een eenmalige verhoging van de OZB en het tijdelijk niet indexeren zijn andere maatregelen die nodig zijn voor voldoende dekking. Het is een combinatie van dekkingsmaatregelen die allen nodig zijn om het voorzieningenniveau vast te kunnen houden en Maashorst klaar te maken voor de toekomst.
VVD	Voor een aantal plannen/activiteiten uit het bestuursakkoord is nog geen dekking opgenomen in ons bestedings- en dekkingsplan, terwijl hiervoor wel (nieuwe) voorstellen voor worden gedaan door het college. In dit kader hebben wij de volgende vragen: a. Had het college, met de wetenschap dat er	Het college is van mening dat dit bestuur in 2022 met een heel realistisch bestuursakkoord van start is gegaan met als doel om deze nieuwe gemeente ook goed uit de startblokken te laten komen. En dankzij een solide financieel beleid stond én staat de gemeente Maashorst er financieel ook goed voor zeker in vergelijking met andere gemeenten in onze omgeving. Ook nu de financiële situatie door een nieuwe financieringssysteem door de Rijksoverheid verandert, kunnen we

	<p>financieel gezien lastige jaren aankomen, bij de start van haar periode niet beter in kunnen zetten op bijvoorbeeld 40 of 50% realisatie van de voorgenomen plannen? Of in elk geval meer rekening kunnen houden met deze omstandigheid, aangezien deze ook in 2022 bekend was?</p>	<p>zonder ingrijpende bezuinigingsmaatregelen vasthouden aan onze ambities uit het bestuursakkoord. Een keuze om twee jaar geleden slechts 40 of 50% van de voorgenomen plannen te realiseren is zeker niet in het belang van onze inwoners, ondernemers en bezoekers.</p>
VVD	<p>Er is naar aanleiding van de tegenvallende meicirculaire gesteld dat er geen ruimte is voor nieuw beleid dat extra geld kost. Nieuwe plannen of initiatieven worden alleen in gang gezet als ze in de plaats komen van bestaande plannen of als ze binnen bestaande taakvelden en budgetten kunnen worden opgevangen. Ambities of toegekende programmabudgetten worden op termijn mogelijk bijgesteld. Mogen wij hieruit concluderen dat het college, in tegenstelling tot de uitspraak dat zij graag 100% realiseert de komende 2 jaar, ook zeer kritisch is op haar eigen ambitie(s) en hierin de komende maanden bijstelt waar nodig? Indien het antwoord op vraag b 'ja' is: welke ambities worden geparkeerd? Zo nee, waarom niet? En waar gaat dit dan ten koste van? We kunnen onze financiële middelen immers maar 1x uitgeven.</p>	<p>De nieuwe financiële positie van Maashorst vraagt om een strakker kader met terughoudendheid om nieuwe plannen of initiatieven op te pakken. Hiervoor geldt het principe 'nieuw voor oud'. Dat principe geldt uiteraard ook voor het college. We hebben de ambitie om 100% van het bestuursakkoord uit te voeren en op dit moment zijn er nog geen ambities die 'worden geparkeerd'. We hebben echter wel als doel om voor 2025 een sluitende begroting te kunnen presenteren. Daarom zullen we bij het opstellen van deze begroting ook nadrukkelijk zoeken naar de mogelijkheden om projecten slimmer en goedkoper uit te voeren of te temporiseren. Bij de presentatie van de begroting 2025 kunnen we een concreter beeld geven van die scherpere keuzes die we als college nemen.</p>
VVD	<p>Er wordt €2.000.000,- uitgetrokken voor onze organisatie en formatie. Welke ambitie en visie beoogt het college hiermee te realiseren? Meer concreet: waar staan we met deze investering over 2 jaar? Wat gaan we hiervan zien, zowel intern als voor onze inwoners? Er komen steeds meer taken op ons af. En natuurlijk hoort daar capaciteit bij. Wel is de vraag: Is de basis van</p>	<p>Met deze structurele investering van 2 mio brengen we de basis van de organisatie op orde. Onder andere door een aantal 'vergeten' functies in te vullen en te kunnen anticiperen op taken die op ons afkomen. Daarnaast is een incidentele investering voorgesteld om de organisatie toekomstbestendig te kunnen maken. We voorzien geen soortgelijke investeringen van deze omvang voor de komende jaren.</p>

	<p>onze organisatie op orde? Of wordt deze 2 miljoen aangewend als 'pleister op de wond' voor de korte termijn? Voorziet het college in de komende jaren soortgelijke investeringen in dit kader c.q. wordt er voldoende gekeken naar toekomstige ontwikkelingen op dit vlak?</p>	
VVD	<p>Om het gat in de begroting de komende jaren te verkleinen, stelt het college onder andere voor de OZB aanzienlijk te verhogen. Is het college het met ons eens dat zij met de keuze om bijvoorbeeld 2,2 miljoen uit te trekken voor de verhuizing van Red Sox met 70 leden, vanwege oude beloften, alle inwoners van onze gemeente nu op laat draaien? Immers, dit bedrag gaat de OZB verhoging (wat in 2025 1,5 miljoen extra op moet leveren) flink te boven. Hoe gaat het college dergelijke situaties in de toekomst voorkomen en ervoor zorgen dat de OZB geen sluitpost meer wordt voor dergelijke missers waarvan onze inwoners onder de streep de rekening betalen?</p>	<p>De investering voor Red Sox wordt geactiveerd en daarmee komen alleen de kapitaallasten jaarlijks ten laste van de begroting. Dat is een jaarlijks bedrag van circa € 208.000.</p>